

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 16. 2. 1957, sp. zn. Cz 1/57

Číslo: 89/1957

Právní věta:

Žaloba o popření otcovství podle § 46 zák. o právu rod. není opožděná, i když k příslušnému soudu došla po lhůtě § 46 zák. o právu rod., jestliže v této lhůtě byla u soudu sepsána.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 16.02.1957

Spisová značka: Cz 1/57

Číslo rozhodnutí: 89

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Lhůta, Popření otcovství, Žaloba, Žaloba - následky sepsání u soudu

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

U lidového soudu v Karl. Varech byla dne 28. července 1954 sepsána se žalobcem, který se nacházel ve vězeňském ústavě, žaloba o popření otcovství žalobce k nezl. Evě N. Žaloba byla postoupena lidovému soudu v Novém Boru jako příslušnému podle bydliště žalovaných. Tam došla dne 31. července 1954.

Lidový soud v novém Boru zamítl tuto žalobu s odůvodněním, že je podána opožděně, t. j. po uplynutí 6 měsíců ode dne, kdy žalobce otcovství uznal.

Nejvyšší soud rozhodl na stížnost pro porušení zákona podanou generálním prokurátorem, že uvedeným rozsudkem lidového soudu v Novém Boru byl porušen zákon.

Odůvodnění:

Podle § 46 zák. o právu rod. může muž, který otcovství uznal, je popřít, když dítě nezplodil a pokud neuplyne 6 měsíců ode dne, kdy otcovství uznal. Žalobce sice uvedl do zápisu, že uznal otcovství před soudem dne 19. ledna 1954, ale toto datum je přepsáno z původního 29. ledna 1954 a kromě toho soud výslovně zjistil z opatrovnického spisu téhož soudu, že k uznání otcovství žalobcem došlo skutečně až 29. ledna 1954. Přesto však v rozporu s tímto zjištěním dospěl soud k závěru o opožděnosti žaloby sepsané u soudu dne 28. července 1954, protože prý žalobce uznal otcovství již 19. ledna 1954.

Lidový soud pochybil, když považoval v rozporu se spisem a se svým zjištěním žalobu za opožděnou.

K tomuto závěru nemohl dospět ani tehdy, kdyby přihlédl k datu 31. července 1954, kdy mu žaloba postoupená lidovým soudem v Karl. Varech došla. Podle ustanovení § 58 o. s. ř. zůstávají zachovány hmotně právní účinky spojené s podáním návrhu, jestliže soud postoupil návrh jinému soudu nebo orgánu státní správy, anebo jestliže byl návrh znovu podán u příslušného soudu nebo orgánu státní správy do 30 dnů od právní moci usnesení o odmítnutí návrhu. Je tedy podle tohoto ustanovení rozhodné datum sepsání žaloby již u lidového soudu v Karl. Varech.

Lidový soud svým rozhodnutím, kterým žalobu pro opožděnost zamítl, porušil zákon v ustanoveních § 46 zák. o právu rod. a § 58 o. s. ř.

***

K otázce, jaký vliv má na zachování hmotně-právních účinků spojených s podáním žaloby sepsání žaloby u nepřislušného soudu a její postoupení soudu příslušnému, zaujal nejvyšší soud v konkrétní věci (2 Ec 944/56) toto stanovisko:

Zásadně se návrh na zahájení řízení podává u soudu příslušného. U lidového soudu nepřislušného podle § 42 o. s. ř. je návrh podán jak v případě, že je u tohoto učiněn ústně do protokolu, tak i v případě, že k němu došel buď v důsledku omylu pošty (zásilka byla adresována jinému soudu, než tomu, kterému ji pošta doručila), anebo v důsledku omylu odesilatele (zásilka byla adresována a doručena jinému soudu, než tomu, který je označen jako adresát v rubrice anebo textu návrhu). Ustanovení § 41 odst. 2 o. s. ř. praví: Je-li k zahájení řízení třeba návrhu, je řízení zahájeno, jakmile soudu návrh došel. Tu vzniká otázka, či i zda je řízení podle § 41 odst. 2 o. s. ř. zahájeno již v okamžiku sepsání protokolu, anebo zda je řízení zahájeno též tam, kde nepřislušnému soudu došel návrh omylem, který způsobila pošta anebo odesílatel. Ustanovení § 42 o. s. ř. nerozeznává různé eventuality, které mohou nastat při podání návrhu na zahájení řízení. Ustanovení § 42 o. s. ř. ve své druhé větě rozeznává jen podání návrhu u příslušného soudu a jeho podání u jiného, tedy nepřislušného soudu, ale při tom nehovoří, že řízení je zahájeno jen v tom případě a jen tehdy, když návrh došel k soudu příslušnému; praví toliko, že jestli návrh je podán u jiného soudu, má být postoupen soudu příslušnému. Ani ustanovení § 41 odst. 2 věta první o. s. ř. nehovoří o dojití návrhu soudu příslušnému jako o okamžiku rozhodném pro zahájení řízení, ale toliko o dojití návrhu k soudu. Proto je třeba ustanovení § 42 o. s. ř. věta druhá vykládat jako konstatování, že návrh možno podat též u jiného soudu, než u soudu příslušného, doplněné procedurálním předpisem o tom, co se má stát, když návrh byl podán u jiného než příslušného soudu.

Mimo to ustanovení § 58 o. s. ř. hovoří o tom, že právní účinky spojené s podáním návrhu, tedy se zahájením řízení, trvají, když soud postoupil návrh jinému soudu pro svoji nepřislušnost. Toto ustanovení je třeba vztahovat jak na postoupení návrhu podle § 56 odst. 1 o. s. ř., tak i podle § 42 o. s. ř., neboť oba dva tyto případy nejsou v něm nijak rozlišovány. Konečně je třeba připomenout, že možnost, kterou poskytuje zákon účastníkovi tím, že ho opravňuje podat návrh na zahájení řízení ústně do protokolu a ústně do protokolu i u nepřislušného soudu, byla by značně znehodnocena, když by nebylo možno považovat řízení za zahájené vždy již v okamžiku protokolárního sepsání návrhu, i když stalo se tak u soudu nepřislušného k projednání věci. Řízení je v okamžiku, kdy návrh dojde k soudu, zahájeno vždy, tedy i v případě, že návrh došel soudu nepřislušnému (srovnej i důvodovou zprávu k §§ 41, 45 o. s. ř.). To platí též v případě, že písemný návrh došel k nepřislušnému soudu omylem, anebo že byl učiněn u nepřislušného soudu do protokolu, a stejně i v případě § 433 o. s. ř.